

General Article

บทความทั่วไป

การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Performance Audit) โครงการเมืองสมุนไพร ปี 2561

ศิริระ เพชรเจริญจรัง *

บทคัดย่อ

การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Performance Audit) “โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร” ซึ่งเป็นโครงการตามแผนงานยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) และรัฐบาลได้เล็งเห็นศักยภาพของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยเพื่อสุขภาพ โดยอนุมัติแผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560–2564 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่สร้างความเข้มแข็งของการบริหารและนโยบายภาครัฐ เพื่อการขับเคลื่อนสมุนไพรไทยอย่างยั่งยืน และกำหนดมาตรการการพัฒนาเมืองสมุนไพร (Herbal City) เพื่อถ่ายทอดมาตรการและแผนงานจากแผนแม่บทแห่งชาติลงไปสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาคโดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง ทั้งการปลูก การแปรรูป และการทำเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสร้างการเติบโตของชุมชนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้อาศัยกลไกประชารัฐ และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ซึ่งกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาเมืองสมุนไพรตามแผนแม่บทมีทั้ง 13 จังหวัดประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย สกลนคร ปราจีนบุรี สุราษฎร์ธานี พิษณุโลก อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม จันทบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และจังหวัดสงขลา วงเงินทั้งสิ้นของงบประมาณโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวนเงินทั้งสิ้น 68,592,600 บาท เพราะฉะนั้นงบประมาณ ที่หน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้รับจะแบ่งออกเป็นงบดำเนินงาน และงบลงทุน ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Performance Audit) โครงการเมืองสมุนไพร จะมุ่งเน้นการดำเนินงานโครงการ 1. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) 2. ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) 3. ความประหยัด (Economy) และ 4. การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับอื่น เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของโครงการเมืองสมุนไพรภาพรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

* นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญ

1. การบริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่มีการจัดทำโครงการย่อยรองรับและไม่มีการตรวจสอบข้อมูลระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. การใช้จ่ายเงินโครงการเมืองสมุนไพรไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์
3. การเบิกจ่ายเงินโดยจ่ายตรงเข้าบัญชีผู้ขายกรณีไปสั่งซื้อ/สั่งจ้าง ซึ่งมีวงเงินเกินห้าพันบาทมีการรายงานการขอเบิกส่งคลังจังหวัด แต่ไม่ได้รายงานหัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกทราบ
4. ไม่ได้รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
5. การสนับสนุนยาแผนโบราณมีหนังสือแจ้งขอรับการสนับสนุน แต่การส่งมอบยังไม่ถูกต้องครบถ้วน การจ่ายเงินนอกงบประมาณที่เป็นเงินบำรุงโรงพยาบาลระหว่างหน่วยบริการที่สนับสนุนและขอรับการสนับสนุนยาสมุนไพรโดยการจ่ายเช็คยังไม่ดำเนินการโอนขายบิลให้แก่หน่วยบริการเนื่องจากโรงพยาบาลไม่นำเงินฝากคลัง
6. หน่วยบริการบางแห่งเป็นหน่วยบริการที่มีสถานที่ยุติยาแผนโบราณที่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ดี GMP ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ข้อเสนอแนะ

1. ให้ดำเนินการขออนุมัติพร้อมเขียนโครงการย่อยเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามกิจกรรม และให้รับรองเอกสารที่เป็นสำเนาเพื่อป้องกันการเบิกซ้ำ
2. กำกับให้เจ้าหน้าที่ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบงบประมาณ การจัดซื้อ/จัดจ้าง การเบิกจ่าย และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
3. กำชับงานยุทธศาสตร์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ต้องประสานการใช้เงินให้มี

ความถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ของเงินงบประมาณแต่ละประเภทรวมทั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการโครงการต้องประสานกับ ฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการโครงการเกิดผลสำเร็จและมีความถูกต้อง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องบริหารจัดการงบประมาณอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของแหล่งเงินงบประมาณ

4. ให้กำกับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2546 รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างทุกไตรมาส

5. ให้ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ 0509.01/5102 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2560 เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกหรือหัวหน้าหน่วยบริการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการผลิตและขอรับการสนับสนุนยาแผนโบราณ กำกับติดตามให้เป็นไปตามที่กระทรวงสาธารณสุข กำหนดและให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินการให้หน่วยบริการที่มีการผลิตยาแผนโบราณที่ผ่านการรับรองมาตรฐานผลิต ส่งมอบและหน่วยบริการอื่นที่รับสนับสนุนกรณีใช้จ่ายจากเงินนอกงบประมาณที่เป็น เงินบำรุงดำเนินการโอนขายบิลให้หน่วยบริการในกำกับและฝ่ายการเงินต้องจัดทำทะเบียนคุมการรับ - จ่ายเงิน แต่ละรหัสกิจกรรมตามวัตถุประสงค์เงิน เพื่อควบคุมกำกับ การเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และ การเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี

6. ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สนับสนุน ติดตามกำกับให้หน่วยบริการมีความพร้อมในการผลิตยาแผนโบราณที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ดี GMP แล้วให้จัดวางระบบการสนับสนุน ส่งมอบการจ่ายเงินนอกงบประมาณโดยโอนขายบิลตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Performance Audit) สำหรับผู้ตรวจสอบภายใน หรือผู้ที่สนใจที่จะตรวจสอบโครงการที่มีจำนวนเงินสูง หรือโครงการตามนโยบายรัฐบาล

2. การตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Performance Audit) ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารยุคใหม่ที่ต้องการทราบผลสำเร็จของโครงการ ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ คุ่มค่า เพื่อที่จะดำเนินการตามโครงการต่อไปหรือไม่ ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ และไม่มีประสิทธิภาพ

3. ใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานให้กับผู้ปฏิบัติงานการเงิน และงานพัสดุของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้

4. สามารถลดความเสี่ยงข้อผิดพลาดของการปฏิบัติงาน และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

1. กลุ่มงานมาตรฐานด้านการตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง. แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในภาครัฐ การตรวจสอบการดำเนินงาน. ตุลาคม 2558.
2. ประจักษ์ บุญยัง. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, การตรวจสอบการดำเนินงาน.
3. พิเชษฐ์ ตระกูลกาญจน์. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit). เอกสารประกอบการบรรยาย
4. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. จากหนังสือแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560 – 2564. ตุลาคม 2559.